

Tertialrapport 1

Januari-april 2022

Vännäs kommun

Delårsrapport	Datum för beslut: 2022-06-13
Kommunstyrelseförvaltningen	Dnr: 2022/98
Beslutsinstans: KF §57	Giltig till:

Innehållsförteckning

1.	Nuläge	3
2.	Framtidsbedömning	4
3.	Ekonomisk uppföljning	5
4.	Medarbetare – Väsentliga personalförhållanden	6
4.1	<i>NULÄGE</i>	6
4.2	<i>FRAMTIDSBEDÖMNING</i>	9
5.	Investeringar	10
6.	Räkenskaper	11

1. Nuläge

Landets kommuner redovisade generellt starka ekonomiska resultat för 2021, vilket beror på en snabbare ekonomisk återhämtning än väntat efter pandemin och därmed högre skatteintäkter än budgeterat.

Efter att pandemin börjat klinga av i omfattning och styrka invaderade Ryssland Ukraina. Krigsutbrottet har skapat stora efterverkningar inom flera områden i omvärlden där bland annat höjda priser på energi, drivmedel och livsmedel är märkbara för kommunen.

Kommunen deltar i länsgemensam samordning kring hanteringen av det förändrade säkerhetspolitiska läget och förberedelser för flyktingmottagande från Ukraina. Planeringen för krigsorganisation och krigsplacering av nyckelpersoner har prioriterats upp. Åtgärder har gjorts för att stärka IT-säkerheten och för att höja medarbetarnas medvetande om IT- och informationssäkerhet. Kommunen har inventerat boenden och tillsammans med bland annat Röda Korset och kyrkorna planerat för att kunna ta emot flyktingar under både kortare och längre perioder. Ett tillfälligt flyktingboende för ett 20-tal personer har ställts i ordning och skolor och alla förvaltningar är förberedda för ett mottagande.

Under början av våren skedde en succesiv nedtrappning av restriktioner kopplat till Coronapandemin. Från april fanns inga restriktioner kvar i verksamheterna. Under pandemin har många arbetssätt och kommunikationsformer förändrats, bland annat genom digitala möten. Nya arbetssätt som fungerat väl kommer fortsätta, exempelvis genom att digitala möten varvas med fysiska möten. En del medarbetare, som under pandemin jobbat hemifrån, fortsätter jobba hemifrån 1–2 dagar per vecka.

Svensk arbetsmarknad har gjort en stark återhämtning efter pandemin och arbetslösheten enligt Arbetsförmedlingen är nu lägre än före pandemin. Antalet lediga jobb är fler än någonsin tidigare och Västerbotten har lägst arbetslöshet i landet. Kommunen har haft tilltagande svårt att tillsätta en del tjänster, bland annat vissa chefsuppdrag. Långtidsarbetslösheten minskar även om den fortsatt är på en hög nivå.

Nedan följer ett urval av viktiga händelser under första tertialen:

- Planeringen för den nya 8-avdelningsförskolan på Vännäsborg har pågått under våren och byggnationen ska nu upphandlas. Förskolan ska vara klar senast december 2023.
- Det nya äldreboendet Älven invigdes i april. Vård-och omsorgsförvaltningen har genomfört den beslutade minskningen från 84 till 76 platser inom särskilt boende för äldre.
- Räddningstjänsten har anslutits till ledningssystemet Räddsamnord. Förändringen innebär att Vännäs ingår i gemensamt ledningssystem med en rad andra kommuner i norra Sverige, vilket stärker förmågan att genomföra effektiva räddningsinsatser.

- De nya undervisningslokalerna för fordonsutbildningar på Liljaskolan färdigställs under våren för att kunna tas i bruk från hösten.
- I samverkan med näringsliv inkl. fastighetsägare har kommunen inlett ett arbete med platsutveckling, handel och service som ska stärka attraktiviteten i Vännäs centrum.
- Under hösten 2022 startades ett lokalt brottsförebyggande råd (BRÅ) i kommunen. Kommunen har tillsammans med polisen tagit fram en gemensam lägesbild som presenterats under våren och som kommer ligga till grund för åtgärder för att ytterligare stärka kommunens brottsförebyggande arbete.

2. Framtidsbedömning

Det osäkra omvärldsläget gör att det är svårt att bedöma utvecklingen framåt. SKR skriver följande i ekonomirapporten för maj 2022: ”*Stora flyktingrörelser, ett osäkert säkerhetsläge, stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel, höga pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling kommer att prägla budgetarbetet inför 2023. Intäktsökningarna kommer i reala termer att bli låga under de närmaste åren. Resultaten ser fortfarande relativt goda ut i kommunerna i år, men kraftiga prisökningar och ökade pensionskostnader gör tillsammans med avveckling av statsbidrag att ekonomin blir betydligt tuffare år 2023. En bra nominell skatteunderlagsutveckling uts upp av prisökningarna. För att klara ett resultat som motsvarar 2 procent av skatter och generella statsbidrag nästa år behövs effektiviseringsåtgärder eller intäktsförstärkningar på 9 miljarder kronor i kommunerna och år 2024–2025 skulle åtgärder på ytterligare 3 respektive 4 miljarder behöva vidtas. Det innebär att gapet uppgår till 16 miljarder i kommunerna år 2025.*”

Kommunen vill särskilt lyfta följande framtidsutmaningar:

- Kommunen kommer behöva vidta ytterligare åtgärder för att stärka säkerhetsskydd och planering inför höjd beredskap. Det säkerhetspolitiska läget förväntas påverkas av Sveriges natoansökan.
- Ett flyktingmottagande från Ukraina kommer kräva insatser från flera av kommunens verksamheter. I nuläget finns många osäkerheter både kring tidpunkt, omfattning och vilka ekonomiska ersättningar som kommer utgå till kommunerna.
- Kompetensförsörjning väntas under de kommande åren bli en allt större utmaning för kommunen både utifrån en generellt stark arbetsmarknad och stora pensionsavgångar.
- Arbetet med att utveckla arbetssätt med stöd av digitalisering behöver fortsätta. Det handlar både om att kunna möta förväntningar från medborgare och näringsliv etc. och att effektivisera och kvalitetssäkra olika processer.

- Den stora efterfrågan på tomter gör att fler nya bostadsområden kommer behöva tas fram löpande under åren framåt. Plan- och miljönämnden står inför utmaningar med att hinna ta fram detaljplaner i önskad takt.

3. Ekonomisk uppföljning

Kommunfullmäktige har fastställt ett antal övergripande mål uppdelade i fyra perspektiv; medarbetare, samhällsutveckling, medborgare och ekonomi. Målen följs upp i årsredovisningen. I samband med delårsbokslut i augusti ges en preliminär bedömning om målen kommer uppnås eller inte. En uppföljning av volymutvecklingen inom olika områden redovisas i bilaga. För ekonomistyrningsprinciper hänvisas till senaste årsredovisning. Tertiäl-rapporten har fokus på fullmäktigemålet om en ekonomi med nämnder i balans och medarbetarperspektivet. Koncernbolagen ingår inte i förvaltningsberättelsen utan redovisas enligt egen uppföljning.

Kommunen redovisade ett resultat på -4,2 mkr vilket var 6,5 mkr bättre än budget. Årsprognosen är ett överskott på 29,1 mkr vilket är 8,7 mkr bättre än budget. Målet om att nämnderna ska ha en budget i balans uppnås delvis. Nämnderna redovisade tillsammans ett överskott för perioden på 2,8 mkr medan årsprognosen indikerar ett underskott på 1,8 mkr. Resultatet som andel av skatter och bidrag förväntas överstiga de 3 procent som budgeterats.

Vännäs kommun	Ack budget apr-22	Ack utfall apr-22	Ack avvikelse apr-22	Ack utfall apr-21	Budget 2022	Prognos 2022	Prognos avvikelse 2022
Kommunstyrelsen	-31,8	-29,0	2,8	-27,4	-94,2	-94,2	0,0
Varav resultatenhet Vännäs net	0,5	1,0	0,5	1,0	0,2	0,2	0,0
Varav resultatenheter VA och renhållning	0,0	-0,2	-0,2	0,6	0,0	0,0	0,0
Plan- och miljönämnden	-4,2	-3,3	0,9	-2,8	-12,1	-12,1	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	-71,5	-76,3	-4,8	-71,5	-226,8	-231,1	-4,3
Liljaskolans styrelse	-4,2	-3,5	0,6	-2,2	1,6	2,1	0,5
Barn- och utbildningsnämnden	-97,1	-93,9	3,3	-93,1	-292,0	-290,0	2,0
Finansen	198,1	201,7	3,7	202,4	644,0	654,5	10,5
Summa	-10,6	-4,2	6,5	5,5	20,4	29,1	8,7

Nedan följer en kort sammanfattning av respektive nämnds ekonomi. Respektive nämnds rapport redovisas i egen bilaga.

Kommunstyrelsen redovisade ett överskott på 2,8 mkr. Överskottet berodde på en utnyttjad buffert på 0,7 mkr och till övriga delar på vakanser och föräldraledigheter inom kommunstyrelsens avdelningar. Extern IT redovisade ett överskott för perioden på 0,5 mkr vilket var i nivå med föregående år. Prognosen är en budget i balans. Ökade kostnader för Microsoft 365 inom IT och livsmedelskostnader inom kostavdelningen möts av motsvarande överskott inom politisk ledning.

Plan- och miljönämnden uppvisade ett överskott på 0,9 mkr. Räddningstjänsten stod för 0,4 mkr medan miljö- och byggavdelningen stod för 0,5 mkr. Räddningstjänsten har fakturerat för fler insatser medan miljö- och byggavdelningen haft ökade intäkter för bygglov. Årsprognosen är en budget i balans.

Vård- och omsorgsnämnden redovisade ett underskott på 4,8 mkr vilket var 2,7 mkr sämre än 2021. Nettokostnaderna ökade med 4,7 mkr eller 6,5 procent. Avvikelsen för perioden berodde på ökade kostnader för placeringar av barn och unga inom individ- och familjeomsorg på 2,4 mkr och ett ökat behov av hemtjänst för brukare med behov av stöd på natten med 0,8 mkr samt ökade kostnader för LSS med 1,2 mkr. Prognosavvikelsen utan åtgärder är ett underskott på 8 mkr. Nämnden har vidtagit flera åtgärder och förväntas sänka kostnaderna under året med 3,7 mkr. Exempel på vidtagna åtgärder är rekrytering av jourfamilj i egen regi, anställningsstopp på lediga tjänster under 2022 och att planerade vikarietillsättningar inom myndighet och öppenvård vakanshålls. Det beslutade omställningsarbetet inom området LSS bedöms inte kunna genomföras med full planerad effekt under 2022. Årsprognosen är ett underskott på 4,3 mkr efter att genomförda åtgärder fått effekt.

Liljaskolans styrelse uppvisade ett överskott på 0,6 mkr. Överskottet berodde på ersättningar för sjuklönekostnader och fler elever än budgeterat inom gymnasiet. Årsprognosen är ett överskott på 2 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden redovisade ett överskott på 3,3 mkr. Överskottet förklaras av vakanser och brist på vikarier inom flera områden. Nettokostnaderna ökade marginellt mellan åren. Årsprognosen är ett överskott på 2 mkr. Överskottet väntas främst inom förskola och centrala resurser.

Finansen redovisade ett överskott på 3,7 mkr vilket var 5,4 mkr bättre än 2021. Skillnaden mellan åren beror främst på att 2022 budgeteras semesterlöneskuldens förändring för att inte ge någon resultateffekt. Överskottet för perioden berodde på ökade statliga bidrag med 8 mkr men som möttes av fondförluster på 6,5 mkr. Pensionerna var 1 mkr lägre än budget. Årsprognosen är ett överskott på 10,5 mkr.

4. Medarbetare – Väsentliga personalförhållanden

4.1 NULÄGE

Under första tertialen har digitala miniseminarier för chefer och fackliga förtroendevalda genomförts med temat hantering vid brister i anställningsavtalet. Arbetsmiljöutbildning för nya skyddsombud och chefer har slutförts under perioden. Cheferna har genomfört resultat- och utvecklingssamtal med sina medarbetare. Löneöversynsförhandlingar har genomförts med samtliga fackförbund.

En digital process gällande ”onboarding” ska utvecklas och implementeras för att underlätta introduktion av nya medarbetare.

Arbetet med heltid som norm har förlängts av centrala parter och ett arbete med att uppdatera riktlinje har startat upp. Inom kostavdelningen har heltidsprojektet permanentats, vilket innebär att alla medarbetare som vill arbetar heltid.

Jämställda arbetsplatser

Kommunen hade totalt 1057 medarbetare anställda per april 2022, en ökning med 36 personer jämfört med samma tid förra året. Andelen heltidsanställda kvinnor hade minskat med 0,3 procentenheter. Andelen heltidsanställda män hade minskat med 5,4 procentenheter. Andelen heltidsanställda i Vännäs kommun hade minskat totalt med 1,6 procentenheter. Lägst andel heltidsanställda fanns inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Tabell: Andel heltidsanställda kvinnor och män T1 2022 jmf 2021.

Andel heltidsanställningar 2022, T1						
	Kvinnor %		Män %		Totalt %	
	Heltid	jmf 2021	Heltid	jmf 2021	Heltid	jmf 2021
Förvaltning						
Barn- och utbildningsförvaltn	83,4	-0,5	85,2	-1,9	83,7	-0,7
Kommunstyrelseförvaltningen	86,1	1,6	91,5	-0,6	88,1	0,3
Liljaskolan	80,0	1,7	86,2	-2,4	83,2	-0,6
Vård- och omsorgsförvaltn	41,8	0,1	52,0	-4,7	44,1	-0,6
Totalt	65,0	-0,2	73,9	-5,4	67,3	-1,6

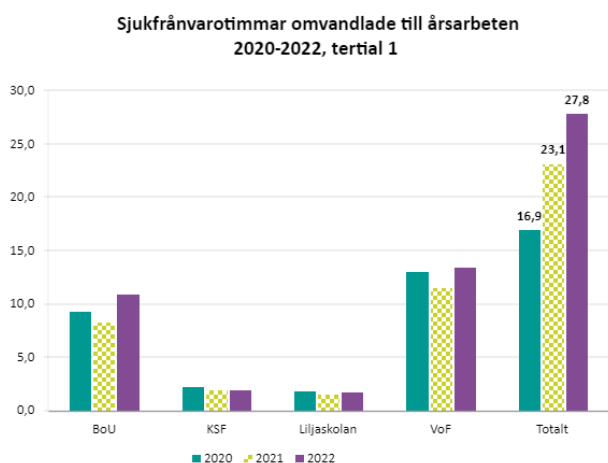
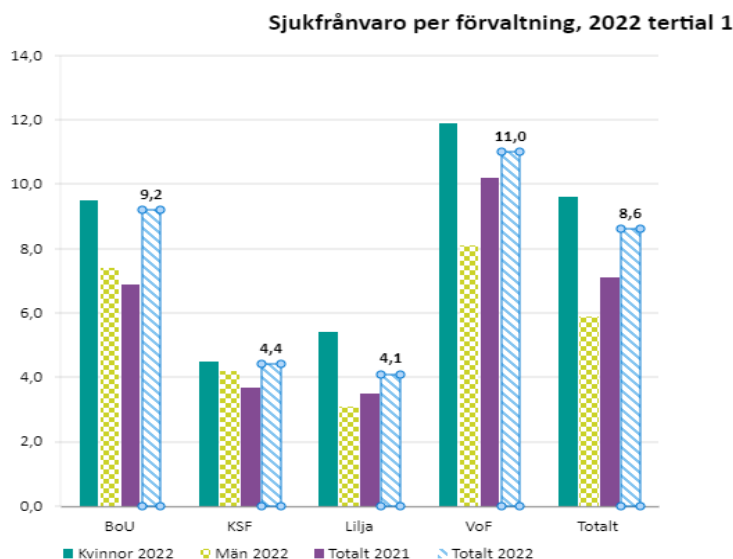
Det övergripande målet att 70 % av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning har ej ännu uppnåtts. Under våren har en fördjupad analys gjorts av deltid inom Vård och omsorg i jämförelse med andra kommuner. Analysen ligger till grund för förslag om ytterligare åtgärder som har lyfts budgetarbetet inför 2023–2025.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron var 8,6 %, en ökning med 1,5 procentenheter jämfört med samma period år 2021. Alla förvaltningar utom vård- och omsorgsförvaltningen uppnår kommunens mål om högst 7 procents frånvaro. Orsak till frånvaron domineras som tidigare av fysiska sjukdomar, följt av luftvägsinfektioner och psykisk ohälsa. Till detta kommer frånvaro kopplad till pandemin och krav på att stanna hemma vid symptom.

Orsaker till ökad sjukfrånvaro tros vara den pågående pandemin, säsongsinfluensa samt förkyllningar.

Kvinnors sjukfrånvaro var högre än mäns inom alla förvaltningar. Högst sjukfrånvaro hade medarbetare inom i vård- och omsorgsförvaltningen. Andelen som varit långtidssjukskrivna har minskat påtagligt jämfört med motsvarande period 2021. Beräkning av sjukfrånvarotimmar till årsarbeten är 27,8 en ökning med 4,7 å jämfört med 2021.

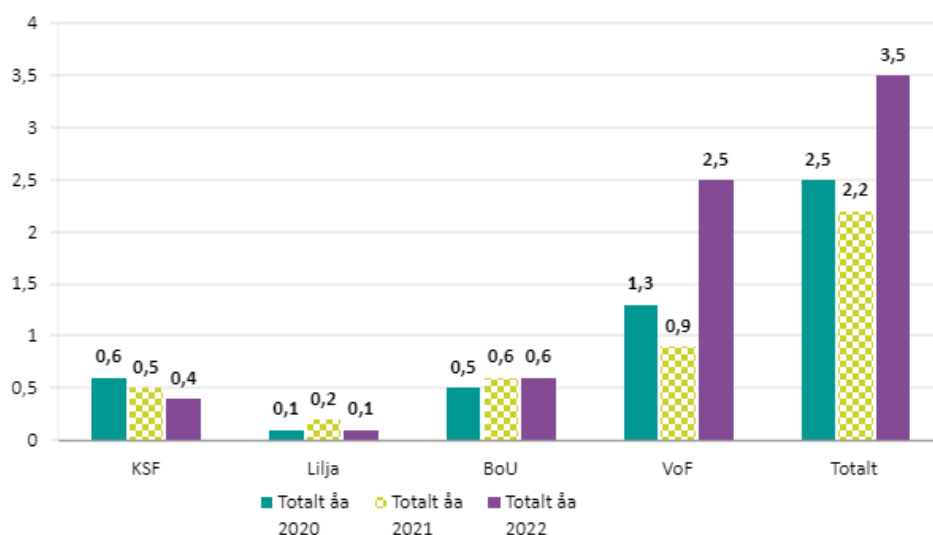

Mertid och övertid

Mer- och övertid har ökat under perioden med 1,3 å jämfört med förra året och ligger nära resultatet under samma tidpunkt för 2019. Vård- och omsorgsförvaltningen stod för ökningen av mer- och övertidstimmar motsvarande 1,6 å jämfört med 2021. Orsak till detta var den rådande pandemin och höga sjuktal kombinerat med svårigheter att rekrytera vikarier pga. pandemin.

Mer- och övertidstimmar omvandlade till årsarbeten 2020-2022 tertial 1

4.2 FRAMTIDSBEDÖMNING

Ett stort fokus kommer fortsatt att vara bemanningsfrågor på grund av ökade pensionsavgångar, ökad konkurrens på arbetsmarknaden samt påverkande omvärldsfaktorer.

En utmaning är att hantera medarbetares hälsa och möjlighet till återhämtning i arbetet men även rekrytering av semestervikarier för att lägga ut lagstadgad - semester.

5. Investeringar

Flertalet av årets planerade investeringar kan inte startas innan försommaren vilket gör att utfallet av årets investeringar är lågt. Beräknad totalutgift för planerade investeringar är i nivå med budget.

Investeringsredovisning, kommunen (tkr)	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Total budget	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda investeringar						
Affärsverksamhet	0	0	0	0	68	-68
Tillägg ledningsförtäring till VA Brån - ledningsnät				0	68	-68
S:a färdigställda investeringar	0	0	0	0	68	-68
Pågående projekt	Total budget	Beräknad totalutgift	Prognos avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Infrastruktur, skydd	25 932	25 050	882	9 250	1 148	8 102
- Varav Grön skolväg med järnvägshistoria	4 500	4 500	0	500	70	430
Fritid- och kultur	2 500	2 500	0	656	1 039	-383
- Varav hängbro Gothnellska halvön (friluftsområde)	1 500	1 500	0	500	1 039	-539
Pedagogisk verksamhet, barn och utbildning	52 310	52 360	-50	20 898	115	20 783
- Varav nybyggnad förskola	46 200	46 200	0	15 500	93	15 407
Pedagogisk verksamhet, gymnasium	25 100	25 100	0	10 000	7 320	2 680
- Varav Freja 1, tillbyggnad av undervisningslokaler	25 100	25 100	0	10 000	7 320	2 680
Vård och omsorg	1 650	1 650	0	800	649	151
Inventarier särskilt boende	1 500	1 500	0	750	649	101
Affärsverksamhet	10 900	10 900	0	5 900	379	5 521
- Varav ARV biosteg (finansieras med VA-överskott)	7 000	7 000	0	3 000	93	2 907
Övrig verksamhet	16 154	17 684	-1 530	10 615	712	9 903
- Varav Smeden 1 och Vändan 1	6 550	7 600	-1 050	4 300	0	4 300
S:a pågående investeringar	134 546	135 244	-698	58 119	11 362	46 758
S:a investeringar	134 546	135 244	-698	58 119	11 430	46 689

Investeringsredovisning Liljaskolan (tkr) KF 2019-02-25 investeringar finansieras från överskott	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Beräknad totalutgift	Prognos avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Pågående projekt						
Pedagogisk verksamhet, gymnasium	6 831	6 870	-39	6 662	0	6 662
- Varav skärmtak (i FTAB:s regi)	321	360	-39	152	0	152
S:a pågående investeringar	6 831	6 870	-39	6 662	0	6 662
S:a investeringar	6 831	6 870	-39	6 662	0	6 662

6. Räkenskaper

Resultaträkning (Mkr)	Kommunen				
	Utfall 202204	Utfall 202104	Budget 2022	Prognos 2022	Utfall 202112
Verksamhetens intäkter	90,3	81,0	257,9	257,9	260,9
Verksamhetens kostnader	-312,4	-289,3	-880,4	-882,2	-835,8
Avskrivningar	-10,5	-11,0	-25,6	-25,6	-38,6
Verksamhetens nettokostnader	-232,6	-219,3	-648,1	-649,9	-613,4
Skatteintäkter	155,4	148,4	455,3	465,8	444,9
Generella statsbidrag/utjämn.	79,8	72,4	215,2	215,2	220,7
Verksamhetens resultat	2,6	1,5	22,4	31,1	52,1
Finansiella intäkter	-5,5	3,9	3,4	3,4	11,3
Finansiella kostnader	-1,3	0,1	-5,4	-5,4	-3,2
Resultat efter finansiella poster	-4,2	5,5	20,4	29,1	60,2
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-4,2	5,5	20,4	29,1	60,2

Balansräkning	Kommunen	
	202204	2021
Miljoner kronor		
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Immateriella anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader, tekniska anläggningar**	546,0	539,0
Maskiner och inventarier	36,2	38,5
Finansiella anläggningstillgångar	91,3	91,3
Summa anläggningstillgångar	673,5	668,7
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
Förråd mm	20,4	22,2
Fordringar	148,7	92,9
Kortfristiga placeringar	82,6	88,9
Kassa, bank	122,4	110,1
Summa omsättningstillgångar	374,1	314,1
Summa tillgångar	1047,6	982,8
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		
Eget kapital**		
Årets resultat	-4,2	60,2
Resultatutjämningsreserv	34,2	34,2
Övrigt eget kapital	323,5	263,2
Summa eget kapital	353,5	357,7
Avsättningar		
Avsättningar för pensioner och liknande förligheter	86,7	83,2
Andra avsättningar	6,3	6,4
Skulder		
Långfristiga skulder	377,6	379,1
Kortfristiga skulder	223,4	156,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1047,6	982,8